

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для практичних занять, самостійної роботи та виконання контрольних робіт
із навчальної дисципліни

«ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВИХ ПИТАНЬ НА
ПІДПРИЄМСТВІ»

*(для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми
навчання спеціальності «Будівництво та цивільна інженерія», освітня
програма «Водопостачання та водовідведення»)*

Методичні рекомендації для практичних занять, самостійної роботи та виконання контрольних робіт із навчальної дисципліни «Особливості регулювання правових питань на підприємстві» (для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності «Будівництво та цивільна інженерія», освітня програма «Водопостачання та водовідведення») /Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад.: І. І. Килимник, А. М. Бровдій. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 14 с.

Укладачі: канд. юрид. наук І. І. Килимник
канд. юрид. наук А. М. Бровдій

Рецензент **Алла Володимирівна Домбровська**, канд. юрид. наук,
доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності

Рекомендовано кафедрою правового забезпечення господарської діяльності,
протокол № 11 від 16 квітня 2019 року.

1 ТЕМИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОГО РОЗГЛЯДУ І ВИВЧЕННЯ

МОДУЛЬ 1 Особливості регулювання правових питань на підприємстві

Змістовий модуль 1.1 Правове регулювання трудових відносин

Тема 1 Загальні засади трудових правовідносин у сфері водопостачання та водовідведення.

1. Поняття, предмет та значення трудового права.
2. Джерела трудового права.
3. Суб'єкти трудового права: поняття та види.
4. Колективні договори і угоди.

Тема 2 Трудовий договір та його реалізація

1. Укладення трудового договору.
2. Зміна трудового договору.
3. Припинення трудового договору
4. Робочий час і час відпочинку
5. Оплата праці. Гарантійні та компенсаційні виплати

Тема 3 Відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав і інтересів суб'єктів трудового права

1. Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.
2. Охорона праці.
3. Трудові спори.
4. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства.

Рекомендована література:

1. Конституція України : офіц. текст : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. зі змінами, внесеними Законом України від 8 груд. 2004 р. : станом на 1 груд. 2021 р.]. – Київ : М-во юстиції України, 2021. – 124 с.

2. Кодекс законів про працю України // Відомості Верховної Ради України. – 1971. – додаток до № 50. – Ст. 375.

3. Про відпустки: Закон України від 15 лист.1996 р. № 504/96-ВР// Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.

4. Про оплату праці: Закон України від 24 берез. 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – Ст. 121.

5. Про охорону праці: Закон України від 14 жовт. 1992 р. №2694-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – Ст. 668.

6. Про колективні договори і угоди: Закон України від 07 січ. 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361.

7. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересн. 1999 р. № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 379.

Змістовий модуль 1.2 Правове регулювання господарсько-договірних відносин.

Тема 4 Основні засади господарського договірною права

1. Поняття та загальна характеристика договірною права в Україні
2. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності
3. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання

Тема 5 Договори у сфері господарювання: правові особливості укладення окремих видів

1. Договори про виконання робіт
2. Договори на надання юридичних і фактичних послуг
3. Зобов'язання про спільну діяльність. Договори про створення юридичної особи

Тема 6 Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності

1. Правові основи міжнародних приватноправових відносин у сфері укладання зовнішньоекономічних договорів.
2. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору.
3. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх види (резиденти та нерезиденти тощо).
4. Порядок укладання, зміни та розірвання зовнішньоекономічного договору.
5. Види зовнішньоекономічних договорів та особливості їх застосування в Україні.
6. Порядок застосування міжнародних договорів (конвенцій) при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
7. Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності.
8. Захист прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Рекомендована література:

1. Конституція України : офіц. текст : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. зі змінами, внесеними Законом України від 8 груд. 2004 р. : станом на 1 груд. 2021 р.]. – Київ : М-во юстиції України, 2021. – 124 с..
2. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 8, 19–20, 21–22. – Ст. 144.
3. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356
4. Про фінансовий лізинг: Закон України від 04 лют. 2021 р. (№1201-IX // Офіційний вісник України. – 2021. – № 22. – Ст. 976.
5. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 03 жовт. 2019 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2020. – № 4. – Ст. 25.
6. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23 груд. 1998 р. № 351-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 5-6. – Ст. 44.
7. Мілаш В. С. Комерційний договір у контексті сучасних ринкових умов: монографія / В. С. Мілаш. – Харків : Видавець ФО-П Вапнярчук Н. М., 2007. – 440 с.
8. Мілаш В. С. Господарське право : Курс лекцій : у 2-х ч. / В.С. Мілаш. – Ч.1 – Харків : Право, 2008. – 496 с.
9. Беяневич О. А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти) : монографія / О. А. Беяневич. – Київ: Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
10. Вінник О. М. Господарське право : навч. посібник / О. М. Вінник. – 2-ге вид., змін. та доп. – Київ : Правова єдність, 2009. – 766 с.
11. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. – Київ : Юрінком Інтер, 2009. – 640 с.

Змістовий модуль 1.3 Міжнародне право

Тема 7 Міжнародна законність та міжнародно-правова відповідальність

1. Загальне визначення принципу міжнародного права. Поняття, види, значення основних принципів міжнародного права та їх місце в системі загальних принципів і норм
2. Поняття і види суб'єктів міжнародного права
3. Поняття та форми реалізації норм міжнародного права
4. Види і форми міжнародно-правової відповідальності.
5. Підстави виникнення та реалізація міжнародно-правової відповідальності.
6. Поняття, ознаки та види міжнародних правопорушень.
7. Обставини, що звільняють від відповідальності.

Тема 8 Право міжнародних договорів, зовнішніх зносин, міжнародних організацій

1. Територія і міжнародне право
2. Поняття та джерела міжнародних договорів. Укладання міжнародних договорів.
3. Чинність, дійсність та тлумачення міжнародних договорів.
4. Міжнародний договір і внутрішньодержавний закон.
5. Застереження до міжнародних договорів.
6. Правовий статус депозитарію, реєстрація і опублікування міжнародних договорів.
7. Припинення дії міжнародного договору.

Тема 9 Правове регулювання митних правовідносин

1. Правове забезпечення здійснення митної політики в Україні.
2. Організація діяльності Державної фіскальної служби України її правовий статус та повноваження
3. Загальні положення щодо порушень митних правил та відповідальності за них.
4. Юридична відповідальність за вчинення окремих видів правопорушень на митниці

Рекомендована література:

1. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, №46-47. – Ст. 552.
2. Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций от 24 октября 1970 года // Действующее международное право. – Т. 1. – Москва: МНИМП, 1996. С. 65-73.
3. Декларация про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – №31. – Ст. 429.
4. Устав Организации Объединенных Наций // Сб. док. — М.: Наука, 1981.
5. Хартия економічних прав та обов'язків держав від 12 грудня 1974 року // Резолюции, принятые Генеральной Ассамблеей на двадцать девятой сессии. – Т. I. 17 сентября — 18 декабря 1974 года. ООН. — Нью-Йорк, 1975. – С. 64-71.
6. Анцелевич Г. О., Покрещук О. О. Міжнародне право: Підручник для студ. спец. "Міжнародне право" вищ. навч. закладів / Українська академія зовнішньої торгівлі. — Київ : Алерта; Пектораль, 2003. – 409с.
7. Буткевич О. В. Теорія і практика докласичного міжнародного права: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.11 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — Київ, 2009. — 40с.

8. Буроменський М. В., Кудас І. Б., Маєвська А. А., Семенов В. С., Стешенко В. М. Міжнародне право: навч. посібник / М. В. Буроменський (заг.ред.). – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – 336с.

9. Конвенція про дипломатичні відносини 1969 року // Юрид. Ежегодник ООН 1972 год. – Нью-Йорк: Изд-во ООН, 1978. – С. 314-325.

10. Конвенція про консульські відносини 1969 року // Юрид. ежегодник ООН 1972 год. – Нью-Йорк : Изд-во ООН, 1978. – С. 326–341.

2 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВИХ ПИТАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

Мета контрольної роботи полягає в тому, щоб допомогти слухачам у вивченні курсу «Особливості регулювання правових питань на підприємстві», а також в перевірці засвоєння ними певного матеріалу, вміння самостійно аналізувати конкретну ситуацію і правильно застосовувати діюче законодавство. Контрольна робота повинна бути виконана за одним із варіантів.

Остання цифра залікової книжки студента відповідає номеру варіанта, тобто:

- 1 – перший варіант; 2 – другий варіант;
- 3 – третій варіант;0 – десятий варіант.

Заміна варіантів не допускається

Студенти, насамперед, повинні ознайомитись із запропонованим матеріалом, враховуючи вказівки для самостійного вивчення курсу «Особливості регулювання правових питань на підприємстві».

Починаючи працювати над завданнями, треба передусім уважно вивчити теоретичний матеріал в навчальній літературі, ознайомитися з відповідними нормативно-правовими актами.

Завдання повинні являти собою розгорнуту і обґрунтовану відповідь на поставлені запитання, посилання на застосовані нормативно-правові акти, їх назву, ким і коли прийняті, де надруковані.

Наприкінці контрольної необхідно розмістити список використаної літератури.

Загальний обсяг роботи повинен становити 20–24 аркушів

Варіанти
контрольних робіт із курсу «Особливості регулювання правових питань
на підприємстві»

Варіант 1

1. Колективні договори та угоди.
2. Поняття та види господарських зобов'язань. Загальний порядок укладення господарських договорів.
3. Поняття засобу вирішення міжнародного спору та їх види.

Варіант 2

1. Поняття та види трудового договору.
2. Види та правове значення переддоговірних угод у сфері господарювання.
3. Поняття та види суб'єктів міжнародного права. Зміст міжнародної правосуб'єктності.

Варіант 3

1. Припинення трудового договору.
2. Види забезпечення виконання господарських зобов'язань.
3. Представництва та місії при міжнародних організаціях, привілеї та імунітети представників держав, що беруть участь у діяльності міжнародних організацій і конференцій.

Варіант 4

1. Робочий час і час відпочинку.
2. Кваліфікаційні ознаки та вимоги до змісту зовнішньоекономічного договору.
3. Поняття і причини квотування переміщення товарів через митний кордон, види квот.

Варіант 5

1. Оплата праці, гарантії та компенсації.
2. Загальна характеристика договорів про надання послуг у сфері господарювання.
3. Міжнародний арбітраж як мирний засіб вирішення міжнародних спорів.

Варіант 6

1. Трудова дисципліна.
2. Підстави звільнення від господарсько-договірної відповідальності.
3. Поняття та класифікація міжнародних організацій.

Варіант 7

1. Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації.
2. Порядок виконання договірних зобов'язань.
3. Правове регулювання ведення державної митної політики.

Варіант 8

1. Охорона праці.
2. Особливості застосування умов ФІДК для укладання договорів.
3. Державна фіскальна служба України, її статус та повноваження, пов'язані із забезпеченням дотримання законодавства з питань державної митної справи.

Варіант 9

1. Особливості охорони праці інвалідів.
2. Класифікація договорів ФІДК та сфера їх застосування.
3. Обставини звільнення від міжнародно-правової відповідальності.

Варіант 10

1. Конвенції-рекомендації МОП.
2. Зобов'язання про спільну діяльність. Договори про створення юридичної особи.
3. Правове регулювання укладення зовнішньоекономічних договорів.

3 КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Поняття, предмет та значення трудового права.
2. Джерела трудового права.
3. Суб'єкти трудового права: поняття та види.
4. Колективні договори і угоди.
5. Укладення трудового договору.
6. Зміна трудового договору.
7. Припинення трудового договору.
8. Робочий час і час відпочинку.
9. Оплата праці. Гарантійні та компенсаційні виплати.
10. Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.
11. Охорона праці.
12. Трудові спори.
13. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства.
14. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні.
15. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності.
16. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання.
17. Договори про виконання робіт
18. Договори на надання юридичних і фактичних послуг
19. Зобов'язання про спільну діяльність. Договори про створення юридичної особи.
20. Правові основи міжнародних приватноправових відносин у сфері укладання зовнішньоекономічних договорів.
21. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору.
22. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх види (резиденти та нерезиденти тощо).
23. Порядок укладання, зміни та розірвання зовнішньоекономічного договору.

24. Види зовнішньоекономічних договорів та особливості їх застосування в Україні.

25. Порядок застосування міжнародних договорів (конвенцій) при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

26. Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності.

27. Захист прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

28. Загальне визначення принципу міжнародного права. Поняття, види, значення основних принципів міжнародного права та їх місце в системі загальних принципів і норм.

29. Поняття і види суб'єктів міжнародного права.

30. Поняття та форми реалізації норм міжнародного права.

31. Види і форми міжнародно-правової відповідальності.

32. Підстави виникнення та реалізація міжнародно-правової відповідальності.

33. Поняття, ознаки та види міжнародних правопорушень.

34. Обставини, що звільняють від відповідальності.

35. Територія і міжнародне право

36. Поняття та джерела міжнародних договорів. Укладання міжнародних договорів.

37. Чинність, дійсність та тлумачення міжнародних договорів.

38. Міжнародний договір і внутрішньодержавний закон.

39. Застереження до міжнародних договорів.

40. Правовий статус депозитарію, реєстрація і опублікування міжнародних договорів.

41. Припинення дії міжнародного договору.

42. Правове забезпечення здійснення митної політики в Україні.

43. Організація діяльності державної фіскальної служби України, її правовий статус та повноваження.

44. Загальні положення щодо порушень митних правил та відповідальності за них.

45. Юридична відповідальність за вчинення окремих видів правопорушень на митниці.

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації
для практичних занять, самостійної роботи
та виконання контрольних робіт із навчальної дисципліни

«ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВИХ ПИТАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

(для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності «Будівництво та цивільна інженерія», освітня програма «Водопостачання та водовідведення»)

Укладачі: **КИЛИМНИК** Інна Ігорівна,
БРОВДІЙ Алла Михайлівна.

Відповідальний за випуск *І. І. Килимник*
Технічний редактор *О. А. Норик*
Комп'ютерне верстання *А. М. Бровдій*

План 2019, поз. 275М

Підп. до друку_10.03.2019. Формат 60×84 /16
Електронне видання. Ум. друк. арк. 0,8.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства ім. О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002
Електронна адреса: office@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №5328 від 11.04.2017.